

Právní a ekonomické aspekty vstupu České republiky do eurozóny

Abstrakt

Disertační práce odpovídá na řadu otázek, které se týkají vstupu ČR do eurozóny. Základním východiskem je, že vstup do eurozóny nespočívá pouze ve změně národní měny, ale je nutné jej vnímat komplexněji v podobě přechodu státu do třetí etapy hospodářské a měnové unie, která se dynamicky institucionálně vyvíjí.

Hlavní závěry disertační práce jsou následující. Za podmínky vstupu do eurozóny nelze považovat pouze tradičně uváděná maastrichtská konvergenční kritéria tak, jak jsou výslovně formulována v primárním právu. Při vyhodnocování plnění těchto kritérií ze strany Evropské komise a Evropské centrální banky jsou relevantní i mimoprávní aspekty. Zároveň došlo v eurozóně ke vzniku řady nových institucí jako je bankovní unie či Evropský mechanismus stability, které tato kritéria nezohledňují. To zároveň potvrzuje, že vstup do eurozóny nelze zužovat na změnu používané měny. Důležitým závěrem rovněž je, že vstup do mechanismu směnných kurzů ERM II, který je nezbytný pro splnění jednoho z konvergenčních kritérií, není pouhým formálním úkonem. Z přístupových procesů Bulharska a Chorvatska vyplývá, že i vstup do ERM II je podmíněn splněním řady kritérií, o nichž se však unijní právo nezmiňuje. Ve vztahu k České republice je klíčový další závěr, podle něhož nadále trvá závazek vstoupit do eurozóny, a to navzdory dosavadním institucionálním změnám. Pokud by se Česká republika rozhodla do eurozóny vstoupit, mělo by mít toto rozhodnutí širokou politickou i občanskou podporu, aby byla po dostatečnou dobu zajištěna disciplinovaná hospodářská politika a odhodlání k provedení řady legislativních změn.

Přínosem práce je provedení komplexní analýzy podmínek pro vstup ČR do eurozóny, která přesahuje standardní výklad v tuzemské odborné literatuře. Z praktického hlediska pak může sloužit jako užitečná pomůcka pro potenciální úvahy o nákladech a výnosech přijetí eura a souvisejících otázkách.

Klíčová slova

hospodářská a měnová unie, přijetí eura, maastrichtská konvergenční kritéria